

Független Magyarország

6

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Felstón szerkesztő:
FODOR KAROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGES S JÓZSEF

Előfizetési árak:
Negyedévre — — — 360 — K

Egy szám
6
korona

A kereskedőt

mégsem lehet úgy odaállítani, mint aki az oka a mostani drágaságnak. Egészen helytelen és célra nem vezető az, ameyen az árvizsgáló bizottságok az áremelkedések megállapításának módjait keresik. A legúj, tisztes kereskedelem is éppen olyan ádozata pénzünk leromlásának, mint maga a fogyasztó közönség. A kereskedő nem pénzre, de áruval látja a raktárát és ha az árakat nem az általános viszonyok szabályozzák a raktárában, akkor az egy-két óre kiürül és a közönséget a drágaságná is nagyobb baj éri: a nincstelenség. Buzaparításra száll fel itt ma minden és a buza gyönyörűn emelkedik túl az aranyértékelésen a gyémánt paritásig. Pedig a buzáért nem kell a gazdának utazgatni, nem kell utazási költségeket viselni, vámot, behozatali illetéket fizetni és nem kell vállalni azt a súlyos kockázatot, ami ma külföldön valutakötelezettségekkel jár. A huszas szokásban kalkulált áru ma ötvenötös szokalkurzus alapján szerzhető be és az ilyen viszonyok közt elmarad fizetési kötelezettség összeropantja a legisztebb kereskedőházat is.

Olyan belső politikát kérünk, amely konsolidálja a viszonyokat és a lelkeket megnyugtatta, mindentit odaállít az erők összefogásával az újáteremtés munkájához. Azután pedig fel kell hagyni az osztálypolitikával, amely eddig a birtokosok kegyét keresve, a kereskedőt és iparost sújtotta horribilis terhekkel. Hogy a buzatermő országban a kenyér így megdrágulhatott, annak oka abban van, hogy a birtokos osztály maga mögött és mellett érezvén a kormányhatalmat, azt gazdasági érdekeinek szolgálatába

állította. Nem akarunk sem maximumálást, sem rekviálást. A háborús gazdasági politikából már elég volt. Tessék azonban a kivitt megfélemlően korlátozni és csupán akkor engedjék ki a kenyérmagvat az országból, ha a belső szükséglet má indokoltáron biztosították. És hogy

janak fel a monopóliumos politikával, amely egyes társulásoknak adott előnyökkel tönkreteszi a legnagyobb adókat viselő kereskedelmet, másfelől pedig felhajtja az árakat, mert nincs kockázattal valója.

Ha azonban mindenáron csak a kereskedőben látják

a bűnbakot, ezt élik el vele, hogy elpusztul a tisztességes kereskedelem is, az áru kifogy és ami kevés lesz az majd úgy megdrágul, hogy a közönség nagyrésze nem fog hozzájutni. Ezért kérünk teljes objektivitást és nyugodt beáto mérsékletet ebben a kérdésben.

A magyar ifjuság Hébelt Ede dr ellen.

Budapest. A Kurir jelenti. A szegedi főiskolai hallgatók ülést tartottak, ahol több felszólalás után elhatározták, hogy Hébelt Ede dr szociádemokrata képviselőnek a magyar ifjuságról elmondott beszéde ellen tiltakoznak és az abban foglaltak miatt megbotránkozásukat fejezik ki. Kijelentik, hogy Hébelt Ede dr tanári méltóságát el nem ismerik és kérvényileg keresik meg Klebsberg Kunó grófku tuzminisztert, hogy Hébelt fegyelmi ügyének be ejzése előtt az egyetemi magántanári katedrától és méltóságától tossa meg. Az ülés eredményét az összes főiskolákkal közölték és kérték, hogy hasonló értelemben foglaljanak állást.

Mi történt Pilisszántón?

A Magyar Távirati Irodától vesszük a következő hivatalos jelentést. Egy reggeli lap tegnapi száma „Vérgengzés Pilisszántón” címmel a tények elferdítése mellett és egyoldalú beállítással cikket közöl, amelyet egy tegnapi délutáni lap is átvett. A tényeket hivatalos helyről a következőkben ismertetik: Julius 30-án egy csendőrőrzárat igazolásra szólított egy közismert Kosztolánszky nevű katonaszökevényt, aki a csendőrőrzáratnak többszöri felszólítás ellenére ellen

állott, mire a csendőrőrzárat szuronyt használt és Kosztolánszky másnap sebébe belehalt. Ugyanaznap este többen megtámadták a csendőraktanyát, az örökre közepert zudatottak, amit többszöri felszólítás ellenére sem hagytak abba. A csendőrök kénytelenek voltak fegyvert használni és miután két csendőraltsit a kődobálástól meg is sebesült, löttek. — Ezután helyreállt a rend és nyugalom. Az eljárás folyamatban van és eddig hét embert állítottak elő.

Wilson Európába jön

Prága. A lapok arról értesülnek, hogy az Egyesült államok volt elnöke Wilson Európába jön. Wilson európai tartozkodása alatt Prágát is meglátogatja, ahol több időt fog tölteni.

A tisztességtelen verseny.

A közgazgatási és igazságügyi bizottság tegnapi délután Lers Vilmos báró elnöklésével ülést tartott. Lers Vilmos báró előadó ismertette a tisztességtelen versenyről szó-

ló javaslat nemzetközi hivatát. Az általános vita során egyes felszólalások hangzottak el, amelyek hangoztatták annak etnikai szükségét, hogy a háboru sulya alatt romlásnak indult verseny szanálása érdekében a büntető rendszabályok megvitassanak. A javaslatot a bizottság lényegtelen változással elfogadta.

Szinpadi kiállítás volt Rathenau gyilkosságainak öngyilkossága.

Budapest. Brlini lapok azt a szenzációt közlik, hogy Rathenau gyilkosai nem voltak azonosok a várban talált öngyilkosokkal. A lapok szerint nagy komédia volt az egész, nem Rathenau gyilkosait találták meg, hanem a kórházból vittek két halottat a várba és az ügyét így kívánták befejezni. A lapok azt is írják, hogy nagyon furcsa, hogy az öngyilkosokat orvosi segélyben részesítették, holott csaknem a lövés pillanatában hatoltak be a várba. Furcsa írják a lapok, hogy a kevés ember, aki a várba behatoltott nem hogy vérnyomokat nem látott de a halottakon sebet sem észlelt, melyek öngyilkosságra engedtek következtetni.

Szalontay Ferike és Sáfrány Vilmos a Király-színház művésze
szombat és vasárnap a Központiban a Kabaréban.

URÁNIA MOZGÓ

Az olasz filmgyártás csodásan szép alkotása

Csalódott lelkek

(Ábránd és szerelem.) Romantikus Paula Menichelli olaszország legbájo-
sabb művésznője.
színmű 5 felvonásban Főszerepben: Valamint a kitűnő pótlócsop.

— Lehet idegen valuta bevéltani. A deviza központ felállítását után az a hír terjedt el, hogy idegen valutákat nem lehet értékesíteni. A bajai bankok azonban is rendszeresen foglalkoznak az idegen pénsek bevéltásával.

— T. Vadásztársak. Felkérjük Önöket, hogy f. hó 10-éig a leltárt kártékony madarakból és vadászmenteseknek beszállítani sziveskedjenek. Bajai Vadásztársaság.

— A törvényezék butorai. A törvényességi ideiglenes helyiségei elkészültek. A megjelölt helyeket a városi hatóságok felügyelete alatt állítják össze. Mindössze néhány óra és néhány darab iróasztalra lesz még szükség, melyeket később fog a város megvásárolni.

— Emelkednek a trafikárak. Helyettes helyről nyert értesítés szerint mégis nyílvánosságos került, hogy rövid időn belül, valószínűleg már a jövő hét elején át is lépnek a új trafikárak. Az új árak átlag 30-40 százalékkal lesznek drágábbak az eddigiéknél. Hír szerint a 920 filleres néhány 12 a trafikó 15, a britanika 16, a portoriko 7, a ni us cigareta 4, a menház 320, a hölgy 2, a szimfónia pedig 120 korona lesz.

— Football mérkőzés. A Madarasi Ifjúsági Levente Egyesület és a Bácsalmási Sport Club között vasárnap d. u. 5 órakor football-mérkőzés lesz.

— Horvát-Sanovics öngyilkossági kísérlete. Zomborból jelentik: Horvát-Sanovics József, a Tisza-gyilkosságban sokat szerepelt egyik vádolt szereplő bántában öngyilkossági kísérletet követett el. Horvát-Sanovics csak nemrégiben szabadult ki a sombori ügyesség fogházából és egy ottani gabonakereskedő cégnél nyert alkalmazást. Beleszeretett egy jómodu lányba és feleségül akarta venni a lányt, de az idegen elutasította Horvát-Sanovicsot. Efelétti bánatában megakart mérgezni magát, de tetteét észrevették és megakadályozták annak kivételében.

65 millió a jánoshalmi gazdasági vasutra.

Holland bankvezér Jánoshalmán.

E ököld vendégei voltak Jánoshalmának június 30-án vasárnap. Dr. Marschall Ferenc nemzetgyűlési képviselő meghívására jutott Jánoshalmára érkezett dr. A. J. Fokker hollandi bankvezér felelősséggel és íttal, hogy megtekintse a bácskai gazdasági viszonyokat, főleg a gazdasági vasútépítés szempontjából. Kísértében voltak dr. Hampel Antal földművelésügyi h. államtitkár és Sauer György kormánybiztos.

Dr. Marschall Ferenc képviselő e mo dia, hogy a gazdasági vasút kiépítésének terve a megvalósulásához közeledik. A holland vendég, mint egy nagyobb pártcsoport ügyésze, kiállításba helyezte 50 millió koronás befektetés, a melyhez a borsalmi uradalom is hozzájárulna 15 millió koronával. A vasutat részvénytársasági alapon tervezik felépíteni, de a részvényeket a kiállítás alá kerülő

részen főben, azonban kivül bacsán, igában és kési napimban is lehet fizetni, illetve ledolgozni. Minden részvényes a rendszeren kívül az olcsóbb szállítás vagy utazás előnyeiben is részesül.

A vasúthálózat központja Jánoshalma lenne és előszörban a Kiszéllés—Jánoshalma és a Jánoshalma—Borota—Rém vonalak kerülének kiépítésre.

Eddig szól jánoshalmi tudósítók jelentése. Mi a magunk részéről csapán azt jegyezzük meg, hogy ha ez a gazdasági vasút nem kapcsolódik bele a bajai viszonylatba, akkor a vasútnak ilyenformán nem lesz semmi értéke és értéke. A vasútnak bele kell kapcsolódnia a bajai színhelyzetbe.

A városi hatóság figyelmébe ajánljuk mindenestre a gazdasági vasút ügyét.

— Az erdélyi aranybányák válsága. Az erdélyi aranybánya-vállalatok az állandó drágulás és munkabéremelkedés folytán üzemiüket csak a legmiserébb keretek között tudják fenntartani. A kitermelt aranyat a világpiaconak megfelelő ár egyengetésén kell az államnak átengedni a ennek következtében a bányavállalatok bevételei nemmiképpen sincs arányban az ártásmódon megművekedett kiskasszal. Az aranybányák vezetősége most újból a minisztériumhoz fordult orvoslásért és a nyersanyag vételárának felemelését kéri, mert elkezdődött az aranyárak emelkedése és az aranyárak emelkedése miatt az államnak meg kell emelnie.

— Magyar koronában kell az arakat kiírni. Nemcsak Budapesten, hanem a vidék egyes városiban is előfordult, hogy egyes kereskedők a kirakataba kitett árak át idegen valutában jelsik. Az országos központi ártámszabó bizottság ennek értelmében a hivatalos lap mai számában egy rendeletet tesz közzé, amely szerint a közszükségleti cikkeket árusító kereskedők a kirakataba kitett árak át csak magyar koronában jelezhetik. A rendelet nem teljesítése kihágást képez és 6 hónapig terjedő fogházzal, valamint 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetős.

Módosítják a B. listát.

A kormány rendeletet adott ki, amely szabályozza a létszámapiasztási állományba sorozott közszolgálati tisztviselőknél és egyéb alkalmazottaknál azt a törvényben biztosított jogát, hogy az állami és államvasuti szolgálat körében megüresedő állásoknál velük kell betölteni az illető állásokat. A rendelet ezt a jogukat a B. listásoknak részletesen szabályozza és felhívja az összes hatóságokat és intézeteket, hogy üresedésbe jövő állások betöltésénél a B listásokat részesítsék előnyben.

— Kézrekerültek a Hengermalom haszttolvajai. A F. M. megírta munkáidejé, hogy a bajai Hengermalomból több szék haszttolva. A rendőrségen tett feljelentés után megindult nyomozás során kiderült, hogy a tolvajokat a malom munkásai közül néhányan követik el. A haszttolvajok egy része már megkerült. A rendőrség most tovább folytatja a nyomozást, amelynek befejezése után részletesen fogjuk közzélni a nyomozás eredményét.

Kutya van a kertben?
x Aki jól és olcsón akar vásárolni, az olvassa el a mai számunkban megjelent budapesti Fenyves féle áruház (Károlykörút 10.) hirdetését, amely mindennemű ruházati cikkek meglegyen olcsó árait közli. Ha tekintetbe vesszük, hogy a cég elsőrendű minőségű árut tart, bizvást mondhatjuk, hogy a Fenyves áruház az ország legelőnyösebb bevásárlási forrása. Mintákat bárkinek kérésre küld.

x Dr. Kállay Zoltán jogi szeminariuma. Budapest, Andrássy utca 8 és Szeged Pallavicini-u. 3. felelősséggel és biztosítással kérés nélkül elő bármely egyetem és jogakadémia ösztöndíjjal jogi vizsgára és az ügyvédi vizsgára. JEGYZET-BÉRELET! Rákapi utca 10. Minden felvilágosítást szívesen vagy levélben készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság.

Kutya van a kertben?
x A Bajaviláki Közgazdasági Bank Rt. áruosztálya kitűnő minőségű új és használt boroshordókat, munkagépeket, gépeket, csaptelepeket és fűtőberendezéseket, briket és darabos szénket árusít.

HAJÁPOLÁSRA

DIANA-SHAMPOON

való

! Mindenütt kapható!

Gyártja: a DIANA Kereskedelmi R.-T. Budapest, V. Nádor-utca 30.

Posztókereskedők, vidéki magyarszabók és uriszabók figyelmébe! Olcsóbban vásárolhat **Steiner Hugó** Budapest, Király-u. 14. (bent a második udvarban) posztóanyagkereskedésében — mint az utcai üzletekben Nagyraktár: Palmerston, Práeident Loden, Struxok, Fustán, Atlaszok, Kordbárony, szines és fekete posztókban Dunavásztók a legujabb divatcikkekben!

Manikűr és hölgyfodrászathoz
tanuló-leányt
fizetéssel felvezek.
Kemény József hölgyfodrász
Nemzeti-Szálloda mellett.

Lehetőleg
kereskedelmi
ismeretekkel
bíró nőt irodánkba felvesszünk
Schönés Bajaiszénnagykereskedők Haynald-ut. 13

A friss töltésű baktériummentes, svén
savdus, természetes, Szent Lukács-fürdői

'KRISTÁLY'

szőlőlevél a legjutányosabb áron kapható
A mesterséges szőlőlevél helyett málna-
szőlőphos. borhoz a legjobb ital.

1 1/2 l. „Kristály”-viz 24 — K

1 „ „ „ 18 — „

1/2 „ „ „ 8 — „

Az üvegekért beütést számítok fel s az
üvegeket a felszámitott betét visszafizetése
mellett veszem vissza. Kapható

STAMPFL-cégnél, Zárda-u. 6.

FENYVES

C É G

még mindig a régi olcsó

árakon árusít:

Öltöny és kosztüm kelmét
selymeket és vásznakot.
Kanavász és festők nagy
választékban. —: —:

Budapest, IV., Károly-körút 10.

Eladó zongora. H á z

Rövid, modern, ke-
resztikus zongora
eladó.

**Fenicius János,
Sükeöd.**

H á z

melybe szorosan beöltöz-
hető, gazdasági épületekkel,
nagy kerttel

szabad kézből eladó.
Értekezni lehet Rókusz u. 41.

MEGHÍVÓ.

Az „Általános Takarékpénztár Részvénytársaság, Jánoshalma”
1922. évi augusztus hó 15-én délután 3 órakor saját intézeti helyiségében tartja

XVI. évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívotnak.

Targysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság évi jelentése és a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta jövedelem felosztása és a felmentvény iránti határozathozatal.
5. A felügyelő-bizottság egy évre való választása.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 11. §-a értelmében a közgyűlésen csak azok vehetnek részt, akik a közgyűlés napja előtt legalább 3 hónappal nevére irt részvény-
ket a le nem járt szelvényekkel és az esetleges meghatalmazásokkal együtt a társaság pénztáránál Jánoshalmán, 3 nappal a közgyűlés napja előtti elismervény
ellenében letétbe helyezik.

Vagyon

Mérleg-számla 1921. december hó 31.

Teher

Pénztár számla	—	—	—	244039	33	Részvénytőke számla	—	—	—	200000	—
Váltó	—	—	—	81758	—	Tartalékalap	—	—	—	108000	—
Jelzálog kölcsön számla	—	—	—	23432	—	Betét	—	—	—	2772970	25
Értékpapír	—	—	—	642725	—	Takarékbizt. betét számla	—	—	—	28042	40
Kötvénykölcsön	—	—	—	97424	—	Jótekonycél	—	—	—	1450	—
Folyószámla fedezettel	—	—	—	2076669	07	Előre fizetett kamat	—	—	—	3115	—
Berendezés	—	—	—	40	—	Kinemfizetett betétkamatadó	—	—	—	4128	26
Ingatlan	—	—	—	10000	—	Fel nem vett osztalék	—	—	—	12524	—
Hátralékos kamat	—	—	—	4820	—	Áthozat 1920. évről	—	—	—	1169	54
						Folyó évi nyereség	—	—	—	49477	95
				3180877	40					3180877	40

Veszteség

Eredmény-számla 1921. december hó 31.

Nyereség

Személyzet fizetése	—	—	—	36960	—	Nyereség áthozat a mult évről	—	—	—	1169	54
Üzleti költség	—	—	—	26042	97	Kamatok	—	—	—	138192	11
Betétkamatadó	—	—	—	4566	81	Értékpapír kamatok	—	—	—	60745	33
Adó	—	—	—	5781	—	Jutalékok	—	—	—	45196	37
Betétkamat	—	—	—	41282	58						
Házbér	—	—	—	10250	—						
Leírás értékpapirokból	—	—	—	69772	50						
Nyereség áthozat 1920. évről	—	—	—	1169	54						
„ 1921. évre	—	—	—	49477	95						
				245303	35					245303	35

Pénztárnok: Fazekas Mihály s. k.

Jánoshalma, 1921. év. december hó 31.

A könyvelésért: Reiner Leó s. k.

Kiss István s. k. Barna József s. k. Weitzenfeld Vilmos s. k. ifj. Nagy Pál s. k. Weitzenfeld Andor s. k. Faddi Benedek s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta: A Felügyelő-bizottság

Stein Manó s. k. elnök.

Almássy Imre s. k.

Weitzenfeld Hugó s. k.

Gartner István s. k.